

SENEČAN

Ročník 18

MESTSKÉ NOVINY

jún 2008

Vôňa gulášov krútila nosmi

7. strana

Senecké leto otvára brány na jazerách

I. - IV. strana

Podme spolu na karneval!

Koniec školského roka a začiatok letných prázdnin je v Senci tradične spojený s veľkým karnevalom. Sprievod sa začína v piatok 27. júna o 18. hod na Lichnerovej ulici. Chystajte si masky, požičať si ich môžete aj v Turistickej informačnej kancelárii na námestí. Senec ide prekonať vlnajší rekord v počte masiek na jednom mieste (2144), ale predovšetkým sa baviť. Najlepšie masky čakajú hodnotné ceny. Ako píše vo svojej básni Senčanka Mária Čechovičová:

*...Zabudni v ten deň na to, čím si!
Nechaj sa bezstarostne da-
vom unášať do sveta fantázie,
humoru a smiechu! Leť s da-
vom ľudí do ulíc!*

(podrobný program na str. 7)

ANDANTINKO HOLIDAY

Detský jazykový tábor

Andantino holiday je letný jazykový tábor s intenzívnou výučbou angličtiny pre predškolákov a deti 1. stupňa ZŠ (od 5 do 11 rokov). Bude sa konať v Senci v priestoroch MŠ Košická, resp. Pastoračného centra a deti doň môžu príbuzní vodiť celý týždeň od 8. a domov si ich vziať o 16. hod. Zadené budú do skupín podľa veku, v každej ich je maximálne desať. Postará sa o ne dvojica skúsených lektorov angličtiny. Termíny: 21.–25. júla, 4.–8. augusta, 18.–22. augusta.

**Bližšie informácie na tel. č.:
0908 380 456, 0905 982 636,
www.andantino.sk (el)**

Súťaž, zábava aj dobroty...

Deti boli v napätom očakávaní už od rána. Vedeli, že na juhu Slnecných jazier ich čakajú prekvapenia. Slnko sa síce občas schovalo za mráčiky, no to len Dňu detí prospelo. Ak pocítili smäd či hlad, bufety

s dobrotami boli k dispozícii. A najlepšie sa ochladili pri jazere, odvážnejšie sa aj kúpali. No najviac ich k vode ťahali rýchle člny, ktoré nedočkavcov prevádzali po jazere. Voda striekala, drobci výskali. Tento

deň, ktorý pripravil klub potápačov a Piccard v spolupráci so záchrannými zložkami, patril najmenším. A bol veru na Slovensku ojedinelý. Vďaka patrí sponzorom aj organizátorom. (viac na str. 4)

Bezplatný internet v Senci

e-Net šokuje jedinečným projektom HOT SPOT

Spoločnosť e-Net spustila v Senci bezplatný širokopásmový prístup na internet. Ako nás informoval technický riaditeľ firmy e-Net Tomáš Juríček, „v apríli a máji bola služba v testovacej prevádzke a využilo ju približne 300 užívateľov.“ Bezplatný internet budú môcť už počas letnej sezóny využívať obyvatelia Senca, ako aj jeho návštevníci na Lichnerovej ulici, časti Štúrovej (bližšie k Lichnerovej), Školskej, na Mierovom námestí a na Námestí 1. mája. „Prevratné sú však najmä parametre poskytovanej služby. Počet prihlásených používateľov je neobmedzený a rýchlosť pripojenia sa pohybuje až do 1024 kbit/sec pri sťahovaní a rýchlosť odosi-
(pokračovanie na str. 2)

sielania je do 512 kbit/sec.

Prichádza Tesco Express

Otvorenie hypermarketu Tesco v Senci 19. júna je spojené aj s ďalšou seneckou atrakciou: Z autobusovej stanice bude k Tescu až do konca augusta premávať trojvagonový vláčik Tesco Express, podobný Seneckému Expressu, jazdiacemu na Slnecných jazierach. Zeleno-žltý Tesco Express má hodinové intervaly, parametre osobného vozidla a bude bezplatný. (el)

EURO vstupuje na Slovensko, pripravuje sa aj mesto

Od januára budúceho roka sa euro zavádza aj na Slovensku, koruny vojdú do histórie. V súvislosti so vstupom Slovenska do eurózy bol vypracovaný „Národný plán zavedenia eura“.

Tento rámcový dokument definuje základné zásady, časový harmonogram a inštitucionálne zabezpečenie zavedenia eura. Národným koordinátorom zavedenia eura je Ministerstvo financií SR.

Aj mesto Senec má povinnosti pri tomto procese nielen voči zamestnancom, ale aj ďalším občanom a organizáciám, s prihladením na starších občanov a sociálne odkázaných. Poslanci mestského zastupiteľstva 29. mája schválili plán mesta Senec pri zavedení

meny euro, ktorého súčasťou je aj Etický kódex pre zavádzanie eura.

Kedže Národný plán zavedenia eura obsahuje úlohy aj pre orgány samosprávy, budeme v mestských novinách Senčan, ako aj na webovej stránke mesta www.senec.sk a na informačných paneloch informovať občanov aj o činnosti mesta v tejto oblasti,

aby sa zabezpečil bezpečný a plynulý prechod na euro. Mesto preberá zodpovednosť za organizačnú a obsahovú prípravu na zavedenie eura v rozsahu svojich samosprávnych kompetencií v podmienkach vlastného sídla, vrátane zavedenia eura v rozpočtových a príspevkových organizáciách. Vytvorená bola aj pracovná skupina v zložení:

Jarmila Répássyová, Helena Nemcová, Ján Winkler, Jannette Matúšová, Štefan Pap, Anton Kubliniak, Eva Lauková, Mikuláš Bertok, Ladislav Nádaský, Peter Szabo a Silvia Škultétyová.

Podrobnejšie informácie o zavedení eura na Slovensku nájdete na webových stránkach: www.euro.gov.sk, www.finance.gov.sk, www.nbs.sk, www.euromena.sk.

Bezplatná Euro Info linka: 0800 103 104. Volať môžete zo sietí T-Com, T-Mobile a Orange, infolinka je v prevádzke v pracovných dňoch od 8. do 18. hod. Mimo týchto hodín je k dispozícii automaticky odpovedajúci systém, ktorý poskytuje odpovede na najčastejšie otázky o eure. (el)

Bezplatný širokopásmový internet v Senci

(dokončenie zo str. 1)

Bezplatný HOT SPOT s takouto rýchlosťou je raritou ešte aj v technicky vyspelej západnej Európe. Toto všetko sa spoločnosti e-Net podarilo najmä vďaka jej vyspelej optickej infraštruktúre. Celý projekt spoločnosť financuje sama a službu poskytuje bezplatne bez nutnosti registrácie či iných podmienok. Záujemci sa môžu k sieti pripojiť pomocou zariadenia (notebooku, PDA, mobilných telefónov a pod.) kompatibilného so štandardom 802.11 b/g.

Počas letnej turistickej sezóny e-Net plánuje spustiť testovaciu prevádzku aj na oboch stranách Slnecných jazier. „Neskôr chceme pokryť oblasti, do ktorých by bolo zavedenie optickej infraštruktúry veľmi nákladné.

Ďalšie podrobnosti o vývoji projektu e-Net HOT SPOT budú známe v septembri,“ dodal T. Juriček.

Eva Lauková

Uznanie žiakom za úspešnú reprezentáciu

Senec má veľa šikovných žiakov. Aj tento rok im primátor Karol Kvál a jeho zástupkyňa Helen Nemcová vyslovili uznanie za vynikajúce študijné výsledky a ocenenia na rôznych vedomostných a športových súťažiach. Takmer osemdesiatim žiakom zo Základných škôl Tajovského, Mlynská, A. M. Szencziho, zo Spojenej SŠ s VJM A. M. Szencziho, ZUŠ Fándlyho a z Gymnázia A. Bernoláka primátor poďakoval za úspešnú reprezentáciu školy a šírenie dobrého mena mesta. Mená ocenených uverejníme v júlovom čísle Senčana. (el)

V popredí úspešné gymnastky zo ZŠ Tajovského, ktoré v krajskom kole obsadili 3. miesto. foto Eva Lauková

Nový terminál v Senci

Rakúsky prepravný a logistický koncern Gebrüder Weiss plánuje v roku 2008 investovať 89,8 milióna Sk do výstavby svojho nového terminálu v Senci, je to jeho najdôležitejší cieľ v tomto roku. V júli má byť odhalený základný kameň. Celkovo do roku 2009 spoločnosť chce v rámci projektu preinvestovať 363 miliónov Sk. Prvá etapa - výstavba 5-tis. m² skladových priestorov - má nahradiť súčasné priestory v Bratislave - Rači a ďalších 10-tis. m² by malo nahradiť priestory spoločnosti v Senci. Osem slovenských pobočiek rakúskeho koncernu dosiahlo v roku 2007 obrat 860 miliónov Sk, čo predstavuje medziročný nárast o 45 %. Na Slovensku zamestnáva 250 pracovníkov, krytá skladovacia plocha má 18-tis. m². (r)

Oslavy sviatku Sv. Cyrila a Metoda

V evanjelickom kostole v Senci sa 22. júna o 16. hod. uskutoční slávnostný program pri príležitosti blížiaceho sa sviatku Sv. Cyrila a Metoda. V programe vystúpi ako hosť recitátorka a herečka Eva Kristínová s prednesom textov z obdobia Veľkej Moravy, Ženský spevácky zbor, pedagógovia a žiaci ZUŠ.

MO Matice slovenskej v Senci

Pes sa zahryzol poštárke do nohy

Senecká poštárka pani Eva mala taký šok, že ani nepočula, ako kričí. Pes sa jej zahryzol do chodidla ľavej nohy a prudko trhol. Bolo niečo pred jedenástou 6. mája. „Bola som dole z bicykla. Pes vybehol z bránky domu na Letnej a rovno do mňa. Keď sa zahryzol, bolesť som najprv necítila, až po chvíľke som zacítila vlhkosť - krv. Pozriem sa pod ponožku a v nohe diera. Vičiak, myslím, že ho volajú Rex, hneď odbehol. Nikto môj krič nepočul, až išiel okolo suseda a vzal ma autom na pohotovosť.“ Tam jej ranu vydezinfikovali a zašili, dostala protitetanovú injekciu, antibiotiká. Políciu nevolala, akosi nad tým neuvažovala. „Psa vraj vyšetрил veterinár,“ vraví. „Nebol túlavý.“ Maróduje už viac ako mesiac. „Bolelo ma to, časť nohy som si poriadne necítila. Bola som aj u neurologičky a tá mi povedala, že mám poškodený

nejaký nerv. Ale už sa to trochu lepšie, hoci beriem ďalšie lieky.“

Pani Eva robí poštárku v Senci už osem rokov a pred psami má rešpekt. Za ten čas nebola na púťke a teraz – takýto

pracovný úraz. „Psy za plotom väčšinou vyskakujú, nikdy nejdem blízko, je to riskantné, majiteľov neposlúchajú. Všetky poštárky sa boja, veď nie som prvá, na ktorú pes zaútočil.“

Text a foto Eva Lauková

Aj takto pobiehajú psy po Senci. Pán sa vezie, pes bez náhubku či vodidla beží popri ňom a odskočí si, kde chce.

Mestská polícia odhalila viac priestupkov

Počet odhalených priestupkov v Senci v prvom štvrtroku tohto roku vzrástol v oblasti cestnej premávky, ako aj verejného poriadku.

Prispelo k tomu efektívnejšie plánovanie služieb mestských policajtov, zlepšila sa aj spolupráca so štátnou políciou. Ako ďalej na zasadnutí poslancov mestského zastupiteľstva uviedol náčelník mestskej polície Ľuboš Hlaváč, policajti v tomto období zaznamenali 582 priestupkov a udelili 563 blokových pokút vo výške viac ako 208-tis. korún. Na základe rôznych oznámení vykonali 445 zákrokov. Mestská polícia riešila 556 dopravných priestupkov, z nich osemnásť odstúpila na okresný dopravný inšpektorát. Blokovou pokutou riešila 538 priestupkov v celkovej sume viac ako 197-tis. Sk, vo väčšom počte stačil pohovor. Donucovanie prostriedky policajti použili v deviatich prípadoch. (el)

Drogy v chatke na Salámke

Keď deti nahlásili na mestskú políciu, že sa im niekto vlámal do rodinnej chatky v mestskej časti Salámka v Senci, policajti netušili, čo nájdu. Vo vylomenej chatke síce nikto nebol, zato sa tam nachádzali stopy po narkomanoch, najviac z toho kričali prázdne injekčné striekačky. Policajtmí poučené deti volali o jedenásť minút opäť. Tentoraz tu dolapili 27-ročného Bohuslava N. zo Senca a pri bezpečnostnej prehliadke u neho našli striekačku s neznámou látkou a obal z kindervajca s tromi skladačkami z alobalu, v ktorých bola neznáma látka. Z obavy, aby neušiel, mu muži zákona nasadili putá. Skončil na obvodnom oddelení polície. (el)

Podvodníci zneužívajú dôveru starších ľudí

Na Slovensku sa rozmohli prípady, keď podvodníci využili dôverčivosť starších ľudí a obrali ich o peniaze. Preto sa v júli koná prostredníctvom OR Policajného zboru v Bratislave – okolie preventívny projekt KR Policajného zboru v Bratislave určený predovšetkým seniorom.

Projekt sa realizuje formou besied v rôznych inštitúciách (napr. Jednoty dôchodcov Slovenska, domovy dôchodcov, kluby dôchodcov). Policajti v rámci dialógov so seniormi rozoberú rôzne témy - trestné činy najčastejšie sa odohrávajúce v lokalitách obydli, ulice a obchodov, a ako sa proti nim brániť. „Polícia chce prispieť v rámci jej možností a kompetencií značnou mierou k tomu, aby poklesol počet páchaných trestných činov na starších spoluobčanoch, ktorí sú na poste obete trestných činov,“ vyjadril sa riaditeľ KR PZ v Bratislave. Chceme, aby ste sa cítili bezpečne! Netreba veriť každému, nech sa zdá akokoľvek dôveryhodný. (r)

Žiaci rozdávali jablká a citróny

Dopravno-preventívnu akciu Jablko – citrón už ôsmy rok uskutočňovala poisťovňa Generali, policajti a deti základných škôl v bratislavskom okolí. Detské hliadky mohli vodiči stretnúť na stanovištiach 27. mája dopoludnia od 10. do 11.30 hod. za obcou Svätý Jur v okrese Pezinok a v ten istý deň popoludní od 14. do 15.30 hod. za Sencom v smere do Trnavy.

Na akcii sa zúčastnilo päť policajtov a v seneckom okrese desať detí zo ZŠ Mlynská v Senci. Hliadka zastavila 45 motorových vozidiel. Za volantom bolo deväťkrát viac vodičov (40) ako vodičiek (5). Za prekročenie rýchlosti polícia a deti riešili dohovaraním, čiže citrónom, štyri ženy a dvadsať mužov. Deti odovzdali jablíčko za dodržanie povolennej rýchlosti 20 vodičom a jednej vodičke. (r)

Pozvánka na koncert

V nedeľu 29. júna o 18. hod. vystúpi v Evanjelickom kostole v Senci 42-členný americký komunitný miešaný zbor Siskiyou Singers. Zbor vystúpi pod vedením svojho dlhoročného dirigenta Davea Marstona a zaznejú diela G. P. da Palestrinu, J. S. Bacha, J. Brahmsa, ale aj známe americké spirituály a tradície. Koncert usporadúva ZUŠ Fándlyho v Senci v spolupráci s ECAV v Senci a The Prague Concert Co. (IB)

Ekonomická firma vyhlasuje výberové konanie do pracovných pozícií:
asistent riaditeľa,
obchodný zástupca,
obchodník.

Požadované minimálne stredoškolské vzdelanie.

Kontakt: 0908 703 412

Predám pásovú pílu.
Dohoda istá.

Kontakt: 0904 565 537.

Uzávierka júlového čísla mestských novín Senčan je vo štvrtok 27. júna.

Súťaže, zábava...

(dokončenie zo str. 1)

Slnčné jazerá poskytujú priestor aj na Deň detí. Sú veľkorysý priestorom aj vybavením. Aj preto zábavu striedalo poučenie. Záchranné zložky predviedli niečo zo svojich zásahov, ukázali techniku. Chalanov najviac priťahovali zbrane, možnosť vystreliť si z nich. Niektorí veru nečakali tie ohlušujúce rany a trochu to nimi myklo. Zato lukostrelci potichu triafali do terča – zveri.

Potápači, policajti, hasiči. Psy aj brušné tanečnice, skákanie vo vreci a ďalšie súťaže či atrakcie. A keď hasiči spolu so záchranármi vyťahovali zranené osoby z auta, deti sa prekvapene pozerali: ako museli vystrihnúť dvere vozidla, aby sa k nim dostali a mohli ich naložiť do sanitky, ktorá ich odviezla do nemocnice. Deťom sa veru nechcelo odísť. Ved' mali svoj deň.

Text a foto Eva Lauková

Názorná ukážka spolupráce hasičov a záchranárov pri vyťahovaní zranených z havarovaného auta.

Malí rybári chytali škodcov

Malých rybárov prilákali na Deň detí k Striebornému jazzeru Slnčnice. Malé dravé rybky sú škodcami, požierajú ikry. A tak si deti v rámci súťaže schuti niekoľko hodín zachytali. Vojtko Šuplata nemá ešte ani tri roky, zato keď sa ho opýtate, ako sa volá, spokojne a hrdo povie: Rybár! S udicou by aj spával a v deň súťaže buntošil už od piatej rána. Jablko naozaj nepadlo ďaleko od stromu a dedo Štefan Dimitrov, šéf Mestskej organizácie Slovenského rybárskeho zväzu v Senci, je naňho pyšný. Má nasledovníka. Pri jazere sa zišlo 32 pretekárov do pätnásť rokov, ktorí spolu nachytali 802 Slnčníc. Zo Senčanov sa najviac darilo Gáborovi Vinczemu, chytil 55 rybiek a skončil štvrtý. Z dievčat sa hneď za ním umiestnila Erika Hofierková. Dvojčky Ka-

Vojtko Šuplata. Hovorí si Rybár.

milka a Kvetka Frčové súťažili aj medzi sebou, Kamilka chytila o dve rybky viac. No najviac ich skočilo na udicu Adriánovi Brzobohatému z Bratislavy, vo vedre ich mal 157. Druhý skončil Richard Kollár z Kvetoslavova a tretí Jakub Dolán z Veľkého Bielu.

Nezabudli ani na deti v nemocnici

Prvá júnová nedeľa patrila predovšetkým deťom, ktoré oslavovali svoj sviatok - Medzinárodný deň detí. Žiačky deviateho ročníka Základnej školy J. G. Tajovského v Senci Lucia Hovorková, Patrícia Božiková, Eva Neszméryová a Patrícia Turcárová však chceli v tento deň urobiť radosť aj tým deťom, ktoré sú pre zákerú chorobu ochudobnené o mnohé zážitky, pre zdravé deti samozrejme. Preto v priebehu týždňa vyhlásili spolu s vedením školy finančnú

zbierku a za získané peniaze nakúpili hračky, ktoré potom v nedeľu venovali deťom hospitalizovaným na onkologickom oddelení Detskej fakultnej nemocnice na bratislavských Kramároch. „Ďakujeme všetkým žiakom a pedagógom našej školy, že bez váhania prispeli na túto zbierku, deti mali naozaj veľkú radosť, že si aj na ne ktosi spomenul,“ uviedla L. Hovorková po emotívnej návšteve na nemocničnom oddelení.

(zk)

www.velkyletnykarneval.sk

VEĽKÝ LETNÝ KARNEVAL 27. JÚNA 2008

Minulý rok sme vytvorili rekord, tento rok sa ho pokúsime prekonať
Najväčší počet masiek na jednom mieste.

Sprievod začína o 18.00 hod (na konci Lichnerovej ulici)

ilustračné foto

Malé pódium Lichnerova ul. (pri OTP banke)

13.00 hod Profesor Indigo pouličná show
14.15 hod HAPPY ZOO pouličná show
15.30 hod Pirátska odysea pouličná fantasy pre deti i dospelých
16.45 hod Štúdio Pantomímy pri divadle AHA
17.00 hod Orientálne Slniečko tanečná skupina
17.20 hod NO LIMITS tanečné vystúpenie
17.30 hod Michael Jackson + Jackson Girls v podaní Pavla Janáka CZ

Pešia zóna pri Gymnáziu

16.00 hod Dychovky Senčanka, Šarfianka

Veľké pódium pri hlavnej bráne na jazerách

18.30 hod Slížo Perfekto - žonglér
19.00 hod AMIGOS tanečná show
19.30 hod Ocenenie najkrajších masiek
20.00 hod Zápis do knihy slovenských rekordov
20.20 hod Losovanie víťaza „víkend so Smartom“
20.30 hod Oldies party s DJ-om
22.00 hod MADUAR NIGHT FEVER
23.30 hod OHŇOVÁ a UV SHOW - duo Aratron Aspis
24.00 02.00 hod Oldies party s DJ-om

Malé pódium na jazerách - Loď

18.30 hod. Pirátska noc program pre deti s množstvom súťaží

Vyhrajte víkend so Smartom

Kone, koče, Senecký Expres vláčik,
Dychová hudba MV SR, Mažoretky Kleopatra,
historická skupina BOJNÍK
sprievod zbrojnošov šermiarske súboje
vlajkonosiči bubeníci, TATRA 148 NTT 4x4,
autobus Škoda 706 RTO LUX,
monopost BENETTON RENAULT B200,
Gajdošské združenie, pouličné divadlo Maskuzani,
šašo na chodúloch, AFRO CAMPANA africké bubny,
Mariachi Sin Fronteras mexická hudba,
duo Aratron Aspis,
Trixi mobily - ekologické trojkolky www.triximobil.sk
baloon modeling www.magic4you.sk,
Silver and Gold robots man, rozprávkové maskoty,
hromadné masky deti zo ZŠ

Program uvádza: Richard Vrablec
Zmena programu vyhradená.

Kráľovná Stela sa s tortou rozdelila

Výraz prekvapenia na tvári víťazky Stely Tvrdej bol nefalšovaný. Stvrdla, hľadiac na predsedu poroty. Myslí to vážne? Myslela si. Keď sa prebrala, radosť a úsmev jej preleteli tvárou. „Naozaj som s tým nepočítala, nie všetkým v teste som si bola istá,“ reaguje žiačka primy z Gymnázia A. Bernoláka. Potešil ju MP4 prehrávač, na ktorý si robili záľusť viacerí, ale aj torta, ktorú pripravila riaditeľka knižnice Anna Lieskovská. Stela, kráľovná čitateľov, sa o ňu podelila s ostatnými.

Súťaž o Kráľa čitateľov má v Senci už tradíciu. Podmienkou zúčastniť sa na nej je mať čitateľský preukaz do mestskej knižnice. Stela zaznamenala v knižnici 22 návštev, ale vraví, že v súčasnosti tam chodí podchvíľou. „Majú veľa pekných kníh, rada sem chodím.“ A čo číta najčastejšie? „Rôzne sci-fi, encyklopédie,

Najlepšie v súťaži o Kráľa čitateľov, zľava druhá Ela Baršváryová, najlepšia Stela Tvrdá a tretia Diana Mrázová.

ale aj dievčenské romány.“ Druhé miesto získala až po rozstrele Ela Baršváryová, tretia skončila jej kamarátka Diana Mrázová. Obe navštevujú 6. B. na ZŠ Tajovského. Súťažil aj Dianin brat Lukáš, skončil tesne za ňou.

Do seneckej knižnice prišlo devätnásť žiakov z 5. a 6. ročníkov (ZŠ Mlynská, Tajovského a Gymnázium A. Bernoláka), prevahu mali dievčatá, chlapci boli štyria.

Už v úvode im hlavná organizátorka Lenka Cisárová po-

vedala: „Som rada, že ste sa nebáli pohnúť rozumom a zapojili ste sa do tejto tradičnej súťaže.“ V teste odpovedali na 30 zaujímavých otázok. Ozaj – viete, čo je typické pre ťavy? No predsa dlhé mihalnice... A ktorá stavba je vraj jediným ľudským výtvorom, ktorý vidieť z Mesiaca? Veľký čínsky múr. Nie každý to vedel. Prvé kolo súťaže mali deti jednoduchšie, odpovede mohli hľadať v knihách či na internete. A veru to aj využili. V tom druhom už museli ukázať, aký majú všeobecný prehľad, ako sa vedú orientovať v rôznych zaujímavostiach, knihách, ako poznajú spisovateľov či Senec. Keď sme sa pozreli do záznamov, ktoré z detí vlni čítalo najviac, vyskočilo meno Magdalény Kráľovej zo 6. B. na ZŠ Tajovského. Knižnicu navštívila 108-krát!

Text a foto Eva Lauková

Škôlkari s putami

Pred budovou Materskej školy na Kysuckej ulici v Senci zastavilo policajné auto a vystúpili z neho dvaja zdatní policajti – páni Sečanský a Ruman z Obvodného oddelenia PZ v Senci. Deti sa na tento deň veľmi tešili, pretože snom nejedného z nich je stať sa policajtom. Pozorne si vypočuli zaujímavosti zo života policajtov, všetko o ich náročnej práci, o bezpečnosti na cestách, ale aj vtipné príbehy o rýchlej jazde a naháňačkách so zločincami. Policajti im pripomenuli, ako sa majú bicyklovať, aby sa vyhli úrazom: po ktorej strane cesty majú ísť, aby boli v doprave starších a na hlavách mali prilby. A večer, samozrejme, s osvetlením! Zahanbiť sa neda-

li ani deti, ktoré odpovedali na otázky policajtov. Vedeli, načo sa používa terčik, po akom vyznačenom mieste sa prechádza cez cestu, ako vyzerá dopravná značka hlavnej či vedľajšej cesty. Asi najzaujímavejšie pre ne bola ukážka zbraní – pištoľ a samopalov. Zaujala aj nepriestrelná vesta, dokonca si ju deti aj učiteľky vyskúšali. Tí najsmelší si dali pripevniť na ruky putá, policajti žartovali, že stratili kľúčik... Deti si vyskúšali aj hlásenie do vysielacky, posedeli si v policajnom aute a na rozlúčku policajti spustili sirénu. Ozývala sa široko-ďaleko... Zážitky z tejto akcie sa ocitli aj v kresbách škôlkarov, zdobili všetky nástenky.

(jb)

POZVÁNKA NA PRIJÍMACIE SKÚŠKY DO ZÁKLADNEJ UMELECKEJ ŠKOLY

Riaditeľstvo Základnej umeleckej školy v Senci, Fándlyho 20 oznamuje, že **prijímacie skúšky na školský rok 2008/2009 do hudobného, tanečného, výtvarného a literárno-dramatického odboru budú v dňoch**

12. 6. a 13. 6. od 14. do 18. hodiny v budove školy

• **Hudobný odbor** – vyučuje sa spev, hra na akordeóne, klavíri, keyboarde, husliach, violončele, gitare, zobcovej flaute, priečnej flaute, klarinete, saxofóne.

• **Literárno-dramatický odbor – LDO** – na vyučovaní si deti pripravujú krátke príbehy zo života, divadelné predstavenia, recitujú básne a prózu, tvoria básne a poviedky.

• **Výtvarný odbor** – vyučujú sa základné techniky: kresba, maľba, modelovanie a grafika, z iných techník maľba na hodváb, na sklo a porcelán, batikovanie, sviečky, maľba voskom na textil, odlievanie reliéfov, líhané sklo a iné. Do výtvarného odboru **prijímame deti až po skončení 1. ročníka ZŠ.**

• **Tanečný odbor** – cieľom je všestranná plnokvalifikovaná základná tanečná výchova žiakov – klasický tanec, ľudový tanec, moderný tanec, scénický tanec, show dance. Do tanečného odboru **prijímame deti od 5 rokov.**

TEŠÍME SA NA VÁS!

Vôňa gulášov krútila nosmi

O tom, že varenie guláša v Senci má už svoju tradíciu, svedčia nielen hektolitry tejto dobroty, ale aj návštevy z celého Slovenska, ktoré nielen guláš chutnajú, ale aj varia. Ba aj osobnosti ku gulášovým kotlom prichádzajú: Na juhu Slnecných jazier sa objavila podpredsedníčka SDKÚ a kandidátka na prezidenta Iveta Radičová, prišla aj šéfka Slobodného fóra Zu-

zana Martináková, ale i herec Štefan Skrúcaný. Guláše sú z roka na rok chutnejšie, porote je už veľmi ťažko vyberať najlepšie. A ochutnať 40 porcií, to dá chuťovým bunkám zabráť. Varil sa guláš tradičný hovädzí, aj s pridaním fazule, bravčový, paprčkový, ale aj z klokana, diviny, no a víťaz tvrdil, že uvaril guláš z medveda. Primátor Karol Kvál síce krútil neveriacky hlavou, ale víťaz sa

dušoval, že to šéf strelil medveďa. Prečo by sme neverili! Gulášový „guláš“ tím postavili mestskí poslanci, jeden bol z KDH (Roman Voško), druhý zo SMK (Mikuláš Bertok) no a dopĺňala ich Emese Dobošová (Smer). Lístok na guláš stál 20 korún a výťažok odovzdá organizátor – Spolok seneckých podnikateľov tým, čo to najviac potrebujú.

Text a foto Eva Lauková

Porota mala ťažkú úlohu.

Víťaz Jozef Karbula zo Senca varil guláš z medveda. Blahoželá mu primátor Karol Kvál, v strede prezident Spolku seneckých podnikateľov Štefan Kollát. Druhí skončili Bratislavčania Martin Holomán a Juraj Korchaník. Varili prvýkrát, ale sebavedome vraveli, že prišli získať cenu. Trať najlepší guláš uvarilo družstvo Bratislavského samosprávneho kraja.

Slovenský zmiešaný tím, chlapi sa zoznámili viani na guláši a tohto roku už varili spolu. Prišli z Bratislavy (Dúbravka, Lamač), Kežmaruku, Senca i Rimavskej Soboty.

Gurka tím v akcii

Scenárista Stano Gurka hostil i kamarátov z Markízy, prišiel aj herec Štefan Skrúcaný. Jeho Slovakia Drinking Team varil guláš v štyroch kotloch, bolo ho takmer sto litrov. Ten z diviny chutil vynikajúco.

Mestská poslankyňa Gabriella Némethová spolu s partiou uvarili 70 litrov a veru veľmi rýchlo bolo po ňom.

Ako sa neutopiť vo fyzike

Deň fyziky na Gymnáziu A. Bernoláka v Senci bol vyvrcholením projektu **Učme sa inak**, ktorý vyhlásil Konto Orange. Študenti vypracovali projekt, v ktorom ukázali, ako si predstavujú učenie. Nazvali ho Archimedes, alebo ako sa neutopiť vo fyzike. Zapojili sa do neho dve triedy - 2. A, 1. A. Hľadali pokusy, viedli si vyučovacie hodiny a napokon pokusy realizovali prakticky

a predviedli ostatným. Dva tímy sa tak rozhodli zachrániť svojich spolužiakov, „topiatic“ sa vo fyzike a obohatiť vyučovacie hodiny o praktické pokusy a pozorovania. Tie zase názorne pomôžu lepšiemu porozumeniu fyzikálnych javov. A presne takú odozvu akcia medzi študentmi mala, názorné ukážky sa im vryli hlboko do pamäti. Praktické pokusy si prišli pozrieť a vyskúšať

aj žiaci zo ZŠ Tajovského v Senci.

Spokojná bola i profesorka fyziky Zuzana Synáková. „Oceňujem aktivitu detí, samy si robili aj prezentáciu na počítači. O fyziku je menší záujem, takýto spôsob prezentácie ju zatriaktívňuje a sprístupňuje.“ Študenti vydali aj príručku experimentov.

Seneckí gymnazisti získali z grantu viac ako 22-tis. korún,

boli základom pre zakúpenie meracieho prístroja IP Coach, ktorý sa dá využiť nielen na fyzike, ale aj chémii a biológii. Na Dni fyziky ukázali jeho využitie Matej Laky a Peter Jasaň z 2. A, pre ktorých sú prírodné vedy koníčkom.

Na výzvu Konta Orange celkovo prišlo 91 projektov, z nich bolo podporených 33, medzi nimi aj senecký.

Text a foto Eva Lauková

Pokus Obtekanie telies reálnou kvapalinou predvádzali AnnaMária Príbělská (vľavo) a Michaela Vatraľová.

Petra Jasaňa (vľavo) a Mateja Lakyho prírodné vedy bavia. S prehľadom pracovali s novým meracím systémom.

Obvodné kolá olympiád a postupových súťaží

Biologická olympiáda v kategórii E – botanika: 1. Magdaléna Kráľová, 2. Diana Mrázová (obe ZŠ Tajovského), 3. Lenka Poárová (Gymnázium A. Bernoláka, Senec), **zoológia:** 1. Tomáš Chalas, 2. Martin Filipovič, 3. Filip Janko (všetci ZŠ Tajovského), **volejbal dievčatá:** 1. ZŠ Tajovského, 3. ZŠ Mlynská, **basketbal dievčatá:** 2. ZŠ Tajovského, 3. ZŠ Mlynská, **vybíjaná dievčatá:** 2. ZŠ Tajovského, 3. ZŠ A. M. Szencziho, **basketbal chlapci:** 1. ZŠ Tajovského, **lahká atletika,** zúčastnilo sa desať ZŠ z okresu Senec - **staršie žiačky:** 1. ZŠ Tajovského, 2. ZŠ Mlynská, 3. ZŠ A. M. Szencziho, **chlapci:** 1. ZŠ Tajovského, 2. ZŠ Mlynská.

(MŠÚ)

Prevenencia a boj s násilím na školách

Začiatkom minulého mesiaca sa v Madride konala konferencia pedagogických pracovníkov a odborárov na tému **Prevenencia a boj s násilím na školách.**

Jej hlavnou úlohou bolo získať ďalšie poznatky o zmenách v správaní žiakov na školách, o riešení vznikajúcich situácií a hlavne o možnostiach prevencie. Zúčastnila sa na nej aj riaditeľka ZŠ Tajovského v Senci Božena Venerčanová.

Ako v tejto súvislosti uviedla, získané poznatky boli rozpracované do konštatívnych prác na európskom projekte Stres a násilie a do Rámcovej dohody o obťažovaní a násilí na pracovisku. „Účastníci konferencie konštatovali, že násilie vo svete narastá a rovnako je to aj na školách. Menia sa hodnoty a princípy spoločnosti. Učitelia v školách priamo čelia problémovým zmenám v spoloč-

nosti. Očakáva sa od nich, že vyriešia násilie rozmáhajúce sa v školách. Sami však nemôžu v tejto situácii uspieť. Je potrebné, aby sa do riešenia zapojili všetky zložky, ktoré sa podieľajú na výchove. Jednu z najdôležitejších úloh musia plniť rodičia. Musia byť oveľa kvalifikovanejší pri presadzovaní správnych snáh. Násilie na školách sa snažia všade potierať. Je dôležité, aby bola o dianie a spôsoboch dostatočne informovaná aj verejnosť. Mediácia je nevyhnutná, lebo môže pomôcť riešiť problémy.“ Delegáti jednotlivých krajín rozoberali tému v pracovných skupinách. Výsledkom bolo niekoľko zaujímavých poznatkov:

- učitelia, rodičia aj žiaci musia presne vedieť, čo sa od nich očakáva
- dodržiavanie platných predpisov bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci
- rešpektovanie odborného posudku učiteľa
- zintenzívnenie

a rozšírenie občianskeho vzdelávania, aby sme vychovali aktívnych mladých ľudí • násilie na školách, (šikana v akejkoľvek forme) je neprijateľné, na jeho odstránení musí byť zainteresovaná celá spoločnosť • žiakov treba chrániť pred nevhodným vplyvom internetu a ostatných sietí • poskytnutie pomoci a podpory postihnutým, aby sa necítili vinní • ochrana detí pred drogami musí byť systémová, dobre premyslená.

V záverečnom hodnotení sa na prvom mieste objavila potreba komunikácie, schopnosti počúvať, ale aj o problémoch hovoriť, zavedenie podporných, ako aj poradenských služieb a správne hodnotenie rizík. „Musí sa vytvoriť rovnováha vzťahu medzi učiteľom a žiakom, aby ani jedna strana nebola narastajúcimi problémami postihnutá,“ dodala B. Venerčanová.

(r)

Leto otvára brány na jazerách

Spoločensko-kultúrne podujatie Senecké leto otvára 13. a 14. júna letnú turistickú sezónu. Pripravovala sa na ňu predovšetkým Správa cestovného ruchu tak, aby návštevníci odchádzali spokojní. O tom, že sa jej to darí, svedčí aj fakt, že senecký kemp vyhlásili za najlepší na Slovensku.

Úsilie brzdia vandali, stojí to nemalé financie

Riaditeľka Správy cestovného ruchu v Senci Silvia Škultétyová vie najlepšie, koľko úsilia, ale aj peňazí stojí zabezpečenie prevádzky Slnečných jazier pred sezónou.

Na čo predovšetkým ste sa zamerali?

-Robili sme rozsiahle rekonštrukčné práce, predovšetkým na južnej strane kempu, dávali sme do poriadku stav strojevého parku.

Pribudla zeleň?

-Vysadili sme nové stromy na severe na piatej pláži, niektoré nám stihli aj polámať, vysádzali sme aj kvety.

Koľko úsilia ste investovali do opravy a údržby?

-Naozaj dosť. Spomeniem najdôležitejšie - dobudovali sme verejné osvetlenie na severe, v celom areáli, sme ho opravili, rovnako ako vodné bicykle a člny. Kúpili sme aj tri nové vodné bicykle, ktoré sú medzi návštevníkmi veľmi obľúbené.

Nepribudnú lavičky?

-Na juhu pribudne popri bufetoch desať nových, staršie sme opravili. Vandali si však na nich vedia zgustnúť, sú často ich terčom. Netýka sa to len lavičiek, aj tento rok sme

museli zatierať sprejmi dostriekané budovy.

Aj keď návštevníkov jazier upozorňujete, stále sa v jazere objavujú kúpajúce sa psy. Čo s tým?

-Ťažko ich ustriechnuť, musíme len apelovať na ich svedomie, veď sa tam kúpu ľudia, aj deti.

Ako riešite bezpečnosť na jazerách?

-Cez letnú sezónu prostredníctvom mestskej polície, počas pekných víkendov budeme na vstupných bránach spolupracovať aj s bezpečnostnou službou.

Čo s hlasnou hudbou?

Pozastavili sme živú hudbu na pódiu pri veľkom tobogáne.

Opatrnosti nikdy nie je dosť

Plavčíci v prípade potreby zalarmujú záchranné zložky

Nedisciplinovaní dospelí, preceňujúci svoje schopnosti, ako aj deti, ktoré sa vzdialia od rodičov, sú najväčším postrachom plavčikov na Slnečných jazerách.

Aj v tejto sezóne ich bude pri Slnečných jazerách na desiatich stojkách 20, viditeľní budú aj podľa nových farebných slnečníkov, ktoré ich ochránia pred horúcimi slnečnými lúčmi. Ako nás informoval tajomník Piccardu Senec Peter Handrlica, k dispozícii majú desať člnov a spoznáme ich podľa oranžových trenírok, bielych tričiek a šiltoviek. „Niektorí sa vymenili, pribudli noví. Sú medzi nimi aj šikovné dievčatá plavkyne, ako i robustní svalnatí chlapci.“

Vlani zaznamenali na jazerách jeden tragický prípad mladého

muža, ktorý skočil hlavičku do plytkej vody, poškodil si krčnú chrbticu a ochrnul. Privolali k nemu vrtuľník. „Toto sú prípady, ktorých sa boja všetci záchranári.“

Ľudia podcenia situáciu, skáču do chladnejšej vody rozhorúčení, namiesto toho, aby sa ponárali postupne, pomaly. Nebezpečné je vstupovať do vody pod vplyvom alkoholu, alebo si neoveriť, do akej hĺbokej vody skáčeme. Rovnako treba byť opatrný pri člnkovaní či na vodných bicykloch. Záchranárov desia aj malé deti, ktoré si rodičia neustriehnú. Ak majú návštevníci problém, alebo nejaký zaznamenajú, treba sa obrátiť na plavčikov, ktorí pomôžu, resp. zorganizujú ďalšie záchranné zložky. Majú vysielacky, sú na to školení.

Ubytovacie kapacity v pôsobnosti Správy cestovného ruchu v Senci

- Hotel Amur - 45 dvojlôžkových izieb s možnosťou 45 prísteliek
- Chatová osada juh 38 trojlôžkových izieb s 38 prístelkami, jeden apartmán so šiestimi lôžkami
- Stanový kemp na severe kapacita 900 stanov, kemping na juhu 200 karavanov

Zlikvidovali pieskoviská, zasiali trávnu

Prísne kritériá na hygienu pieskovísk prinútili Správu cestovného ruchu v Senci pristúpiť k radikálnym opatreniam na Slnečných jazerách. Zrušili dve pieskoviská pri hoteli Amur a malom amfiteátri. Udržať sa už nedali, pretože piesok v nich by sa musel meniť raz za dva týždne, čo je neekonomické. Navyše niektorí psíčkari nemali problém „venčiť“ svojich psov priamo v pieskovisku, a to sa len ťažko dalo ustrážiť. Rovnako mačky a rôznych nesprátnikov. Na miesta pieskovísk navozili zeminu a zasiali trávnu. Ostatné konštrukcie na ihriskách zostali. Aj tie však bude potrebné do roku 2010 vymeniť, začnú platiť normy Európskej únie o likvidácii železných konštrukcií.

Prekvapenie čaká návštevníkov na juhu Slnečných jazier, kde sa pri hoteli Amur nachádzajú zrekonštruované sociálne zariadenia: nová keramická sanita, obklady aj dlažba, nové dvere. K dispozícii je aj miestnosť so štyrmi práčkami a priestorom na žehlenie. Už vlni pribudli toalety pre imobilných.

Vláčik už premáva

Senecký Express opäť premáva každú celú hodinu a vozí Senčanov aj turistov. Vláčik má zastávku na Lichnerovej ulici, z pešej zóny v centre mesta sa potom presúva na Slnečné jazerá a ponúka peknú vyhladkovú jazdu. V letnej turistickej sezóne je plne vyťažený, tešia sa naň predovšetkým deti. Radi sa v ňom odvezú aj starší a tí, čo trávia na jazerách dovolenky. (el)

Superohňostroj: Rockový pyromuzikál Ohnivé srdcia

Na záver fiesty Seneckého leta Pyrostar na 14. júna od 23. hod. pripravil skutočnú pikosku, technicky vyspelý pyromuzikálny ohňostroj. Jeho prvá časť – Aqua show – je takmer dvojnásobná v porovnaní s vlaňajškom, prešpikovaná novinkami nad vodnou hladinou. Len malý detail. Chvilami sa bude strieľať rýchlosťou až 100 rán za sekundu...

Krásna bude aj druhá časť – veľké finále plné japonských novinek ako Sakura (čerešňové stromy), plná obloha obrovských červených srdiec, stroboskopov, paliem, motýľov, zelených chobotníc (novinka), vodových farieb (zastreté), svetlíc atď. Nezaostali ani slovenskí výrobcovia, ktorí pripravili ako novinky aj zele-

Ohňostroj bude niekoľko dní vopred skladaný a pripravovaný na ostrove a plávajúcej plošine priamo na mieste, preto je potrebné, aby návštevníci rešpektovali pokyny zákazových tabulí a polície.

ný, zo 150 metrovej výšky padajúci ohňopád (pred tým len zlaté a strieborné), ľalie (rôznofarebné kruhy vystreľované súčasne), skateringy, včely, rybky atď. Týmto výrobkami sa zachránila celá pyroshow, lebo profesionálna pyrotechnika tento rok vlastne neexistuje v celej Európe a situácia sa minimálne desať mesiacov kvôli nastávajúcej olympiáde nezmení. Prvá časť ohňostroja bude viditeľná len z južnej strany jazera, pekný výhľad bude z celej pláže od Amuru (či Drevenej dediny) až po pódium. Pyrostar neodporúča malú pláž pri plavčíckej búde za pódium, pretože je mimo zorného uhla. Aj pri druhej časti odporúča divákovi južnú stranu jazera. **Pyrostar**

Slnečné jazerá - JUH

www.seneckeletosk

Senecké leto

SENEC

2008

13.-14. jún

13.6.2008

17.30 hod PATRIOT
18.30 hod NAMAGO JAH
19.30 hod WORLD MUSIC
20.30 hod SATRIANI REVIVAL
22.00 hod VINDEX

14.6.2008

Veľké pódium

12.00 hod skupina AMPHIBIOS
13.00 hod skupina NO N3
14.00 hod ARCOK tanečná hudba
15.00 hod KMEŤO BAND
16.00 hod MANGO MOLAS
17.30 hod TAKTICI
18.30 hod MICHAL DAVID
20.00 hod Losovanie víťaza „Víkend s KIOU cee'd“
20.10 hod METROPOLIS
21.00 hod DESmod

23.00 hod OHŇOSTROJ

Program uvádza: Martin Chynoranský - Chyno

od 23.00 - 04.00 hod DISKOTÉKA

Malé pódium LOĎ

15.00 hod Silák Emil zábavno - súťažná show
16.30 hod Majster N a Čarodejník Laco pestrý program plný prekvapení
18.00 hod Cirkus Obrov obrovská show

Atrakcie pre deti:

Detský svet trampolína, kaktus - lezecká stena, šmýkačka, skákadlá
maľovanie po tvári, maskoty z rozprávok, množstvo súťaží

KMEŤO BAND

MICHAL DAVID

DESmod

OHŇOSTROJ

VYHRAJTE "VÍKEND S KIOU cee'd"

VSTUPNÉ: dospelí 150,- Sk; predpredaj 120,- Sk; deti od 6 rokov, dôchodcovia, študenti 50,- Sk

VEIKEvent.sk

KIA MOTORS
The Power to Surprise™
SENČAN
MESTSKÉ NOVINY

coop
JEDNOTA
GALANTA

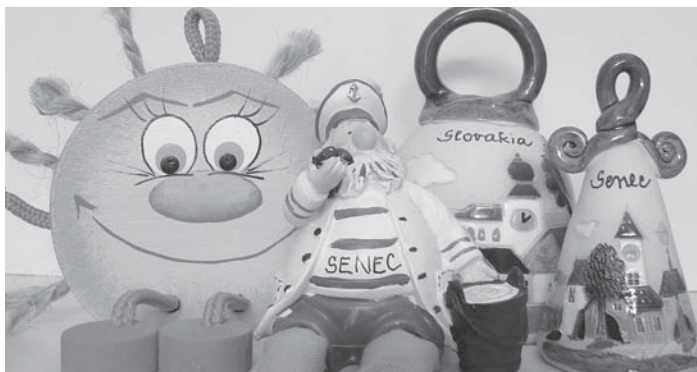

FILMBOX

KULT-TOUR CENTRUM
kultúrna - informačné centrum

AQUAPARK
SENEC

Rozprávkový obchodík

Obchodík ako z rozprávky láka na Lichnerovej ulici. V darčekovej predajni pribudol zaujímavý tovar, o ktorý majú veľký záujem domáci, ale aj turisti. Majiteľka Ivetta Bittnerová vraví, že klientela sa vyprofilovala a snaží sa jej vychádzať v ústrety. Tovar vozí aj spoza hraníc, mnohé predmety sú vyrábané na Slovensku ručne a približujú Senec. „Zavítajú sem aj rodičia s deťmi, ktoré odchádzajú na štúdium do zahraničia a potrebujú kúpiť pre hostiteľov darčeky.“

Cenník služieb

Vstupné do areálu Slniečnych jazier na jeden deň:

Dospelá osoba	35 Sk
Deti 6-15 rokov, vojaci, dôchodcovia	25 Sk
Dieťa do 6 rokov	zdarma
Parkovné auto	70 Sk

Športové potreby

Vodný bicykel JANTAR	1 hod.	100 Sk
Vodný bicykel – obyčajný	1 hod.	60 Sk
Čln	1 hod.	60 Sk
Gladiátor	10 min.	20 Sk

Ihriská tenis, volejbal na jednu hodinu

Volejbalové ihrisko	120 Sk
Volejbalová lopta	30 Sk
Tenisové ihrisko	150 Sk
Tenisová raketa	30 Sk
Tenisová loptička	10 Sk
Osvetlenie ihriska	50 Sk

V prípade straty zapožičaných športových pomôcok účtujeme: volejbalová lopta 1000 Sk, tenisová raketa 1 500 Sk, tenisová loptička 70 Sk.

Štvorstranovú prílohu pripravila Eva Lauková

Vodný svet v Aquaparku láka atrakciami

Každú stredu v júli a auguste sa deti môžu tešiť na pestrý zábavný program

Aquapark Senec je rekreačno-relaxačný vodný svet spoločnosti Aquathermal Senec, a. s. Nachádza sa na severe Slniečnych jazier v Senci. Svojím zameraním a situovaním poskytuje vynikajúci celoročný oddych a relax v príjemnom prostredí vyhľadávaného letného strediska, blízko dôležitých cestných ťahov.

V Aquaparku Senec si prídu

na svoje zákazníci všetkých vekových kategórií. Viani ku dvom tobogánom a dvojdráhovej šmykačke pribudli nové vodné atrakcie na tobogánovej veži AQUA FUN – Mississippi - červený tobogán dlhý 104 metrov, Green & Blue Speed - kamikadze šmykačky pre milovníkov adrenalínu, Tsunami štvordráha pre preteky s priateľmi, Red & Yellow river

- dve samostatné šmykačky na bláznivú jazdu a Tornádo - lievik „space hole“, jediná a najväčšia vodná atrakcia tohto druhu na Slovensku. Všetky šmykačky vychádzajú z jednej tobogánovej veže, ktorá poskytuje nádherný výhľad na celý areál a blízke okolie. Najvyšší bod veže siaha až do výšky 12 metrov, čo sa rovná úrovni 4. poschodia paneláku.

Atrakcie sú určené všetkým odvážnym, ktorý túžia po adrenalínovej zábave. Súčasťou areálu je aj pieskové ihrisko na plážový volejbal, ihrisko na minifutbal, detské ihrisko pre najmenších a požičovňa športových potrieb. V celom areáli sú počas letnej sezóny návštevníkom k dispozícii lehátka a slnečníky zdarma.

www.aquaparksenec.sk

Všetko o teple...

Ako sa tvorí a z čoho sa skladá cena tepla

Poplatky za teplo a teplú vodu tvoria vysoké percento z domácich rozpočtov. Podľa Slovenského zväzu výrobcov tepla môžu domácnosti za minulý rok očakávať preplatky za dodávky tepla. Vlni spôsobila tento stav mierna zima. Výška preplatkov sa však nedá jednoznačne stanoviť. Závisí od metódy tvorby zálohových platieb u jednotlivých správcov, ako aj od podmienok dodávky tepla v konkrétnych regiónoch.

Podrobné vysvetlenie grafu:

Variabilná zložka ceny tepla obsahuje náklady na zemný plyn, elektrickú energiu, vodu. Z variabilnej zložky ceny tepla tvorí zemný plyn 95 %. Jeho spalovaním sa uvoľňuje teplo, ktoré je prostredníctvom teplej vody dodávané konečným spotrebiteľom na miesto spotreby. Elektrická energia zabezpečuje najmä chod horákov kotlov a čerpadiel, ktoré ohrievajú a dopravujú teplú vodu ako nositeľa tepla do radiátorov. Voda cirkuluje vo vykurovacích telesách je špeciálne upravená chemickými látkami, ktoré zabráňujú usadzovaniu na vnútorných stenách rozvodov tepla, trubiek a radiátorov. Pridaním týchto látok sa predlžuje ich životnosť. Náklady na variabilnú zložku od Slovenského plynárenského priemyslu, Stredoslovenských elektrární a Stredoslovenskej vodárenskej prevádzkovej spoločnosti dodávateľ tepla priamo refakturuje odberateľovi.

Fixná zložka ceny tepla obsahuje náklady spojené s udržiavaním sústavy tak, aby poskytovala tepelnú energiu v prípade potreby v požadovanej kvalite. Odborná obsluha a dozor, služby dispečingu, pohotovostná a havarijná služba sú zabezpečované nepretržite počas celého kalendárneho roku. Hovorí sa, že oheň je dobrý sluha, ale zlý pán. Aj preto neustála preventívna údržba, servisné činnosti, opravy zariadení a pravidelné odborné prehliadky a skúšky garantujú spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky tepelno-technických zariadení. V rámci režijných nákladov sú zabezpečené činnosti spojené s fakturáciou a rozúčtovaním nákladov na výrobu tepla, dodržiavaním stanovených odberných diagramov a kontrolou efektívnosti prevádz-

ky. Odpisy zariadení sa použijú na splatenie investícií, ktorých realizácia prináša zvyšovanie účinnosti výroby a distribúcie tepla. Zisk z celkovej ceny tepla (4,5 %) zas zabezpečuje uskutočnenie nových investícií a splatenie istiny z úverov, ktoré sú použité na modernizáciu sústavy centrálného zásobovania teplom.

Výšku variabilnej a fixnej ceny tepla stanovuje a kontroluje Úrad pre reguláciu sieťových odvetví.

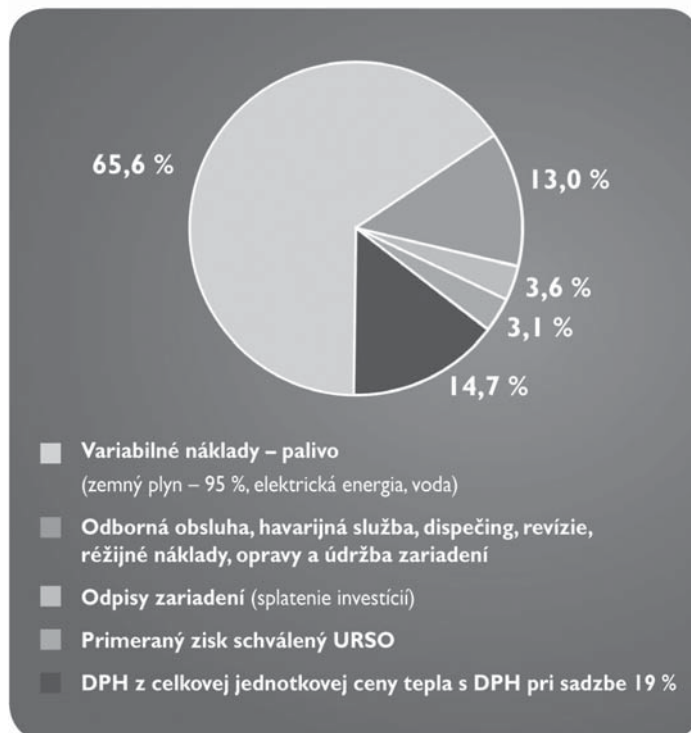
Reálne výsledky úspory tepla

Počas mnohých rokov sa v médiách dozvedáte rôzne názory, viac alebo menej odborné, na tému znižovania nákladov na teplo a TUV v bytových domoch. Sú to dôležité témy, lebo najvyššou položkou vo vyúčtovaní je cena za kúrenie a teplú vodu. Práve tieto nákladové položky na bývanie vo veľkej miere zasahujú do rodinných rozpočtov. Z množstva informácií sa však často nemožno presne zorientovať, ktoré úsporné opatrenia môžu najviac pomôcť. Objavovali sa rôzne názory, hlavne v súvislosti so zhodnotením prínosov pre spotrebiteľa. Každý, kto ponúkal svoje technológie, uvádzal možné úspory len z jedného pohľadu a tak chýbal komplexný pohľad. Stretávali sme sa s názormi:

- ak vyregulujete vykurovací systém, ušetríte 20 – 35 %,
- ak vymeníte okná za plastové, ušetríte 20 – 30 %,
- ak zateplíte dom, dosiahnete úsporu až 25 %.

Z uvedeného vyplýva, že by sme potrebovali teplo na ÚK v objeme cca 25 % z doterajšieho odberu. Skutočnosť je však iná. Nie je možné jednoducho spočítavať tieto položky. Je však isté, že ak sa vykonajú všetky opatrenia, možno ušetriť na energiách až 30 – 35 % oproti predchádzajúcim rokom. Ide však o úspory vyčíslené v GJ, a nie v korunách, keďže každý rok stúpa cena za 1 GJ. Úniky tepla v dome vieme obmedziť tým, že si dom zateplíme, zateplíme strechu, opravíme okná v spoločných priestoroch, zateplíme pivnice a vchody. Od roku 1989 vzrástla pre obyvateľov cena tepla viac ako 30 násobne. Keďže predstavuje najväčšiu položku na bývanie, je v záujme každého obyvateľa bytového domu znížiť náklady na vykurovanie.

Kalkulácia ceny tepla

Existujú v princípe dve možnosti – zníženie spotreby v dome alebo zníženie ceny tepla, prípadne ich kombinácia. Na jednej ulici v rovnakých konštrukčných panelových domoch môže byť rozdiel v nákladoch na kúrenie prekvapujúco veľký.

Zníženie spotreby tepla sa dá dosiahnuť úspornými opatreniami – rekonštrukciou vykurovacieho systému (hydraulickým vyregulovaním, termostatickou a meraním spotreby jednotlivých bytov) a zateplením obvodového plášťa domu (obvodových múrov, strechy, stropov pivníc, schodísk, vchodov a iných priestorov), vrátane výmeny pôvodných okien za nové s termoizolačnými sklami. Rekonštrukcia kúrenia prináša úspory 20 – 25 % pri návratnosti približne dva roky. Zateplenie a výmena okien prináša rovnaké úspory, 20 – 25 % pri návratnosti 10 rokov.

Zníženie ceny tepla je teoreticky možné dosiahnuť aj výstavbou lokálnej kotolne. Dom síce spotrebúva rovnaké množstvo tepla ako predtým, ale cena sa zmení. Vlastníci už neplatia stratu na rozvodoch od kotolne po dom a zisk výrobcu tepla. Cena plynu sa však pre malý alebo stredný

odber (lokálnu kotolňu) zmení. V súčasnosti je asi o 10 % vyššia, ako pre veľkoodberateľa (centrálnu kotolňu). Návratnosť investície preto priamo závisí od cien plynu. Pri súčasnom vývoji cien je otázne, či sa investované prostriedky počas životnosti lokálnej kotolne vôbec niekedy vrátia. Dodávateľia lokálnych kotolní preto súčasne realizujú i rekonštrukciu vykurovacieho systému (meranie, vyregulovanie a termostatickú). Úspory rekonštrukcie vydávajú za úsporu kotolne, čo je zavádzajúce. Najlepšie sú však skúsenosti z praxe. Preto vám v budúcom čísle prinesieme praktickú skúsenosť z realizácie opatrení na úsporu nákladov za teplo v konkrétnom bytovom dome.

V súčasnosti Dalkia na Slovensku zabezpečuje tepelný komfort pre viac ako 84-tisíc bytov, 157 zariadení terciárnej sféry a obchodu, osem zariadení pre šport, kultúru a voľný čas, sedem zdravotníckych zariadení so 413 lôžkami, štyri priemyselné závody. Počas jej doterajšieho pôsobenia na Slovensku dosahuje na mnohých spravovaných zariadeniach až 30 percent úspor spotreby energie.

(ZK)

Urobte krok k lepšiemu bývaníu

Na financovanie bytových potrieb poskytla svojim klientom Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., počas 15-ročnej existencie viac ako 153 miliárd Sk. Odpoveď na otázku, v čom je tajomstvo úspechu tohto finančného produktu, hľadáme so Silviou Páleníčkovou, obchodnou zástupkyňou PSS, a. s., v Senci.

Približne tretina občanov Slovenska má uzatvorenú zmluvu o stavebnom sporení. Aké benefity ponúka svojim klientom Prvá stavebná sporiteľňa?

-Stavebné sporenie je už roky jednou z najvýhodnejších foriem zhodnocovania peňazí a ich využitia pri financovaní bytových potrieb. Naša banka úročí vklady svojich klientov **2 % ročne**. Okrem úrokov sa k vkladom pripisuje každoročne aj **štátna prémie**. V tomto roku tvorí 12,5 % z vkladov, maximálne dvetisíc korún. Od januára môžu štátnu prémie získať aj spoločenstvá vlastníkov bytov. Na štyri byty v bytovom dome pripadá jedna štátna prémie. Priemerný výnos z vkladov sporiteľov za šesť rokov ich viazanosti dosahuje až 5,95 %. Po tomto čase má klient nárok, vyplývajúci zo zákona, na **stavebný úver**, ktorý poskytujeme s ročnou úrokovou sadzbou **od 2,9 %**. Za jednu z najväčších výhod stavebného sporenia môžeme určite označiť **nemenné úrokové sadzby** na vklady a úvery počas celej doby platnosti zmluvy o stavebnom sporení. Po šiestich rokoch sporenia môžu klienti využiť celú nasporenú sumu vrátane úrokov a štátnej prémie na ľubovoľný účel.

V Senci sa môže pochváliť novým kabátom už niekoľko bytových domov. Čo všetko sa dá hradiť zo stavebného sporenia?

-Určite ste si všimli nové fasády, strechy, vymenené okná. Ale zo stavebného sporenia môžete hradiť aj „neviditeľné“ veci – výmenu rozvodov, rekonštrukciu výťahov, výmenu kotolne, vyregulovanie vykurovacej sústavy. To všetko sú opatrenia, ktoré sa pozitívne prejavujú vo vyučovaní nákla-

Zo stavebného sporenia z Prvej stavebnej sporiteľni, a. s., financovali v Senci obnovu bytových domov na uliciach: Bratislavská, Košická, Sokolská, Inovecká, Jánošíková,...

dov na bývanie.

Aké efekty môže priniesť rekonštrukcia bytových domov?

-Ak ste urobili **komplexnú obnovu bytového domu**, ušetrili ste pochopiteľne viac ako tí, ktorí zateplili iba jednu stenu. No môžem povedať, samozrejme iba v priemere a v hrubých odhadoch, že napríklad v zateplených domoch poklesla spotreba energií **až o 30 %**.

Ako funguje mechanizmus úverovania? Veľa ľudí o tom nemá presnú predstavu.

-Obyvatelia každého bytového domu musia zo zákona vytvárať **fond opráv a údržby**. Časť prostriedkov, ktoré majú vo fonde, môžu vložiť na zmluvu o stavebnom sporení, kde sú úročené 2 % ročne. Spoločenstvám vlastníkov sa pripisuje na účet aj štátna prémie. Stavební sporitelia môžu sporiť niekoľko rokov a výhodne zhodnocovať svoje peniaze. A keď budú potrebovať finančné prostriedky, požiadajú o úver a môžu sa pustiť do obnovy. Samozrejme, je to zjednodušené, ale v podstate to tak funguje. V súvislosti s ručením za poskytované úvery chcem upozorniť na jednu významnú zmenu – obyvatelia bytového domu **nemusia zakladať svoje byty**.

Aké vysoké sú splátky úverov?

-Závisí to od výšky úveru, ale aj od toho, koľko mali klienti nasporené. Obávať sa vysokých splátok je predčasné. Z vlastných skúseností totiž viem, že zrekonštruovaný bytový dom má **nižšie nároky na spotrebu energií**, takže úspory za energie sa vracajú do fondu opráv a pokrývajú splátky za

úver. V mnohých prípadoch je to tak, že dosiahnuté úspory vytvárajú dokonca **finančnú rezervu** pre financovanie ďalších opráv.

Môžu o úver požiadať aj tí, ktorí ešte nesporili, ale chceli by využiť úver z Prvej stavebnej sporiteľne?

-Záujemcovia o financovanie bývania môžu využiť **XXL úver s nulovým počiatčným vkladom**. To znamená, že prakticky okamžite po uzatvorení zmluvy môžu požiadať o úver. Samozrejme, čím skôr začne klient sporiť, čím viac nasporí, tým výhodnejšie úrokové sadzby mu ponúkame. Stavebný úver je úročený už od 2,9 % ročne. Ak klient ešte nemá nárok na stavebný úver, môže využiť tzv. medziúver s úrokovou sadzbou už od 4,79 % ročne.

Nezanedbateľnou povinnosťou majiteľov nehnuteľností sa od 1. januára 2008 stala energetická certifikácia bytových a rodinných domov. Ako súvisí s kvalitou bývania?

-Povinnosť energetickej certifikácie budov vznikla legislatívou do právneho systému Slovenska. Pri predpokladanom ďalšom raste cien energií bude mať každý obyvateľ určité záujem, aby jeho byt alebo rodinný dom bol čo najúspornejší. Čím je dom **energeticky efektívnejší**, tým lepšie zatriedenie získa v procese certifikácie. To bude mať zároveň aj priamy dopad na zvýšenie ceny jeho nehnuteľnosti. Preto v nasledujúcich rokoch očakávame zvýšený záujem práve o úvery na financovanie zateplovania a zariadení na vykurovanie

vrátane alternatívnych a obnoviteľných zdrojov energií. Táto prognóza je zaujímavá nielen finančne, ale aj z hľadiska ochrany životného prostredia. Vďaka novele zákona o stavebnom sporení od 1. januára 2008 je možné **náklady** spojené so získaním energetického certifikátu tiež **hradiť zo stavebného sporenia** alebo úveru z Prvej stavebnej sporiteľne, a. s.

Hovorí sa, že všetko je o ľuďoch a v ľuďoch. Aké sú vaše skúsenosti so správami bytových domov?

-Možno som mala veľké šťastie, pretože spolupracujem s partnermi – či už je to Mgr. Ivan Ivančík z **SVT – GOLEM Senec**, alebo pani Melasová a pán Poustecký z **SBDO v Pezinku** – ktorí hľadajú možnosti, ako zlepšiť kvalitu bývania v nimi spravovaných domoch. Vedia, že perspektíva bytových domov je jednoznačne spojená s ich obnovou, ale súčasne sú si vedomí, že rekonštrukcia bytových domov si vyžaduje státisícové investície, ktoré je možné bez úverov len ťažko zvládnuť. A práve v tomto momente sa dostáva ku slovu financovanie prostredníctvom stavebného sporenia. Kvalitné poradenstvo je predpokladom, aby sa nám spoločné úsilie vydarilo. Navyše, ja som Senčanka, žijem v tomto meste, a preto mi záleží na tom, ako bude naše mesto vyzeráť.

Ak uvažujete o tom, ako získať investície na rekonštrukciu bytových domov, prídte sa poradiť do kancelárie obchodných zástupcov Prvej stavebnej sporiteľne, a. s., na Lichnerovej ulici č. 33 v Senci, tel. 02/4592 6553, 0915 740 027.

Úvery na bývanie

- stavebný úver s ročnou úrokovou sadzbou od 2,9 % garantovanou počas celej doby splácania stavebného úveru
- stavebný úver až do 1 000 000 Sk bez skúmania príjmu a bez záložného objektu
- medziúver vo výške 100 000 Sk zabezpečený len dostatočným príjmom
- medziúver do 500 000 Sk zabezpečený len dostatočným príjmom a ručiteľom
- bez skúmania príjmu, ak je hodnota záložného objektu minimálne dvojnásobok požadovaného úveru
- výhodné postupné financovanie pri výstavbe alebo modernizácii rodinného domu
- zvýhodnená úroková sadzba pri medziúvere s poistením

Novinka - úver XXL konštant:

- finančne dostupnejší úver pre tých, ktorí si chcú sami stanoviť výšku svojej mesačnej platby – až 16 možností výšky platby pri každej cieľovej sume
- s nulovým počiatočným vkladom
- doba splácania 10 až 25 rokov
- platby realizované počas celej doby splácania na jeden účet

**Príďte sa poradiť do kancelárie
obchodných zástupcov PSS, a. s.,
Lichnerova 33, Senec.
Tel. č.: 02/4592 6553, 0915 740 027**

**PRVÁ STAVEBNÁ
SPORITEĽŇA**

www.pss.sk

Jednotka
v stavebnom sporení

Aerobik maratón má prvú víťazku

V kultúrnom stredisku cvičilo 30 žien a hoci tri a pol hodinový maratón dal zabráť, držali sa statočne. Víťazky zľava: medzi štyridsiatničkami bola najlepšia Soňa Hanicová, druhá Jana Múčková (obe Bernolákovo), víťazka Lenka Palová, tretia Michaela Košalková (Senec) a Lídia Melišková zo Senca, ktorá získala cenu sympatií.

Prvý ročník Aerobik maratónu v Senci má svoju víťazku. Stala sa ňou Senčanka Lenka Palová (23). Neskrývala prekvapenie, hoci bola na to ako predurčená, veď na Fakulte telesnej výchovy a športu má špecializáciu práve aerobik. „Bola to vydarená akcia, cvičili sme tri a pol hodiny, po dvoch hodinách som veru mala krízu.

Výborné boli cvičiteľky, naozaj na úrovni, rovnako atmosféra.“ Lenka prešla už rôznymi športmi, začínala s karate, hrala volejbal, tenis. „Náhoda ma dostala do fitness centra, kde cvičili aerobik. Veľmi sa mi zapáčil.“ Porota na jej cvičení ohodnotila aj to, že sa nezastavila ani pri zmene rytmu, že „chytala“ zostavy. Skrátka, má

to v krvi... K aerobiku blízko mala aj jej bakalárska práca, v ktorej sa venovala redukcii hmotnosti s aerobikom. „Tri mesiace som vážila pätnásť žien, sledovala ich cvičenie, stravu, pitný režim.“ Vydarenú súťaž si ženy pochvaľovali, víťazky potešili aj pekné a hodnotné ceny.

Text a foto Eva Lauková

Hotel Senec žiari sviežimi farbami

Senecský rodák, výtvarný umelec Gabriel Wagner, po dlhoročnej pauze opäť zavítal so svojím umeleckým skvostom do priestorov Hotela Senec. Od prvého júna jeho obrazy esteticky dopĺňajú celok hotela. Návštevníci a hostia majú možnosť vychutnať si umeleckú bravúrnosť a zručnosť umelca v jeho plnej kráse. Predajná výstava s názvom **Farebný svet človeka** odhaľuje samotnú podstatu autora. Gabriel je známy tým, že miluje spontánnosť a hlavne slobodu života. Jeho farebný a umelecky prejav je výzvou k radosti, veselosti a zábave. Výstava obsahuje rad veľmi známych obrazov z predošlého tvorivého obdobia, ale zároveň aj nové výtvarné diela. Kolekcia obrazov v priestore reštaurácie je najčerstvejším umeleckým výtvarom, svojím charakterom dodáva interiéru

moderný mladistvý vzhľad. Už samotný podklad obrazov je inšpiráciou odvahy, doplnený farebnými prechodmi a jemnými líniami. Takto vytvorený kontrast veľmi pozitívne pôsobí na pocity človeka a podnecuje ho k väčšej aktivite a kreativite. Olejomalby v priestore pri bazéne tajuplne opisujú konkrétne myšlienky a príbehy. Ich vzájomné jemné zladenie citlivo na seba nadväzuje a vytvára tak otvorenú knihu života človeka. Autor chcel poukázať jednotlivými témami a maľbami na prepojenie človeka s celým vesmírom. Každý obraz je svojou podstatou jedinečný a plní si úlohu, pre ktorú bol vytvorený. Výstavu uzatvára textilná tapiséria **Vesmírne stretnutie** so symbolickými znakmi vesmírnych odkazov. Umelecké diela budú v Hoteli Senec vystavené do konca augusta. (r)

Aj zuby bez kazu potrebujú starostlivosť

Osveta – aj na školách, odporúčania známych, informácie zo zahraničia. To všetko vplýva na fakt, že čoraz viac ľudí si uvedomuje nutnosť dentálnej hygieny ako prevencie, aby sme mali „zdravé zuby“, resp. neprichádzali o ne v nízkom veku či vôbec. Senčanke – dentálnej hygieničke Jane Turanskej kladú v tejto súvislosti ľudia množstvo otázok, prichádza ich ku nej čoraz viac.

Ľudia sa často pýtajú – mám zdravé zuby, potrebujem chodiť k dentálnej hygieničke?

- Dentálnu hygieničku potrebuje každý, i ten, kto má „zdravé zuby“, myslíme tým zuby bez kazu. Títo šťastlivci majú v ústach málo kazotvorných baktérií, často sa hrdia tým, že si zuby vôbec nečistia, a práve preto mnohým z nich, v neskoršom veku, zdravé zuby „odídu“ z dôvodu parodontitídy (zápalu). Pretože i ten, kto si zuby pravidelne čistí, nezvláda absolútne dokonale čistiť priestor pod ďasnom, kde vzniká zápal.

Čo spôsobuje?

- Rozpúšťa závesný aparát zuba. Dentálna hygienička lieči a zároveň udržiava zápal pod kontrolou, odstraňovaním jeho príčiny – tvrdých a mäkkých povlakov spod ďasien. Tieto nánosy nie sú vôbec viditeľné pri dobrej individuálnej starostlivosti, preto si väčšina ľudí myslí, že žiadnu dentálnu hygienu nepotrebujú. No práve tieto neviditeľné nánosy spôsobujú pomalú, ale nezvratnú deštrukciu, ktorá vedie k predčasnej strate zubov.

Starší, ktorí majú problémy so zubami, vravia: načo mi je dentálna hygiena, ja to už nepotrebujem...

- Tento názor je na Slovensku všeobecne zaužívaný. Ľudia si myslia, že keď majú umelé zuby, už sa o ne nemusia starať, lebo sa nekazia. Je to veľký omyl! Tieto práce sú spravidla finančne dosť náročné, pretože poisťovne ich preplácajú len čiastočne, alebo vôbec. Pri nedostatočnej starostlivosti sa nepokazí len umelá náhrada, ale piliere obrúsených zubov sú neustále atakované nánosmi povlaku, ktorý sa aj tu zachytá-

Dentálna hygienička Jana Turanská s pacientkou

va pod ďasnom, možno ešte vo väčšej miere, ako pri vlastných zuboch. Pretože napriek pokroku vedy, nič, čo zhotovil človek, nie je tak dokonalé, ako to, čo nám nadelila príroda! Povlak pod ďasnom znamená zápal, ktorý rozpustí závesný aparát a keď sa rozkývu pilierové zuby, tak celá niekoľkotisícová práca ide „do koša“.

Potrebujú navštevovať dentálnu hygieničku ľudia s fixným čelustno-ortopedickým (ČO) aparátom?

- Pre všetkých, deti i dospelých s fixným aparátom, je návšteva dentálnej hygieničky v tomto období nesmierne dôležitá, pretože „fixom“ majú v ústach vytvorené znevýhodnené podmienky na čistenie, na ČO aparáte sa zachytáva viac povlaku s baktériami, ktorý neustále leptá sklovinu a v tomto období na zuboch často vznikajú rozsiahle kazy. Tie vedú až k odumretiu zuba. Na jednej strane sa problém vyrieši a na druhej vzniknú ďalšie, ktorým sa však dá správnou starostlivosťou, prácou a radami predísť.

Je ošetrovanie časovo náročné? Koľko sa venujete jednému klientovi?

- Na každého pacienta, i pri jeho dobrej domácej starostlivosti, potrebujem približne hodinu, pretože mojimi špeciálnymi nástrojmi musím vyčistiť podďasnový priestor okolo každého zuba a mali by sme ich mať 32, alebo aspoň 28. Ak je problém v ústach závažnejší, potrebu-

jem na zvládnutie a zastavenie zápalu i niekoľko takýchto sedení. Optimálne je absolvovať čistenie dvakrát ročne. Pri takejto periodicite dosiahneme bezzápalové prostredie a nemusíme mať v ústach žiadny kaz. Rozhodne, i pri dobrej domácej hygieny, sa odporúča návšteva profesionála aspoň raz za rok. **V akom štádiu sa dajú zvrátiť zápalové procesy?**

- Zápalový proces zvrátiť nevieme, vieme ho len naštartovaním pravidelných návštev u dentálneho hygienika zastaviť a udržiavať pod kontrolou. Respektíve deštrukcia závesného aparátu, ktorú zápal spôsobil, je nezvratná. Vedci stále totiž nevymysleli spôsob, ako nahradiť vlákna, ktoré držia zub v kosti a rozsiahly úbytok kostného alveolu, ktorý zápal spôsobí, taktiež nevieme nahradiť. Keď zápal prejde do dvoch treťín koreňového systému zuba, zub sa rozkýve a často vypadne i sám. V tomto štádiu už nevieme, napriek pokroku vedy, urobiť nič.

Helicobakter, s ktorým sú spojené žalúdočné problémy, sa vraj nachádza aj v ústach. Čo môže spôsobovať a ako sa dá zlikvidovať?

- Áno, tento mikroorganizmus žije pod nánosmi povlakov pod ďasnom. Lieči sa antibiotikami, ale pokiaľ pred touto liečbou pacient neabsolvuje sedenie u dentálneho hygienika a neodstránia sa tvrdé a mäkké povlaky, v ktorých prežíva, liečba je

neúspešná a pacientov tráviaci trakt je z ústnej dutiny infikovaný opäť.

Akú dôležitosť prikladajú dentálnej hygieny ľudia vo vyspelých krajinách?

- Vo vyspelých krajinách, akými sú v liečebno-preventívnej starostlivosti predovšetkým Švajčiarsko a severoeurópske štáty, túto starostlivosť podporil štát, mestá a obce a dosiahli to, že deti nemajú na mliečnych zuboch žiadny kaz, vydržia im do výmeny za trvalé zuby, a preto nemajú toľko „strojčekov“. Ale čo je najdôležitejšie, ľudia tam majú vlastné zuby v ústach po celý život. A to je ten najväčší komfort. Vo Švajčiarsku fungujú väčšinou už len dentálne hygieničky, stomatológov je málo, sú neporovnateľne drahší, ako u nás.

Aký je váš názor na prípravky proti parodontitíde, tak často odporúčané v reklamách?

- Je to opäť iba ekonomický ťah na zvýšenie predaja. Tým nechcem povedať, že sú zlé, ale žiadny problém neriešia, len ho možno oddalujú a zakrývajú. Pritiahnú totiž na chvíľu ďasno k zubu, krvácanie na nejaký čas prestane, ale všetky zdroje zápalu zostanú zavreté pod ďasnom a deštrukcia závesného aparátu pokračuje. Preto všetky tieto prípravky môžu byť účinné až po mechanickom odstránení zdrojov zápalu a toto dôkladné mechanické odstraňovanie robí práve dentálna hygienička. Takisto i antibiotiková liečba je účinná až po dôkladnej profesionálnej dentálnej hygieny.

Koľko rokov za vyspelejšími krajinami zaostávame?

- Ťažká otázka, ale snáď neprežením, keď poviem, že asi 50 rokov. Je to však skôr zaostávanie v myslení a vývoji, čo u nás spôsobilo obdobie socializmu. Šancu prekonať túto priepasť majú len mladí a osvietení. Na Slovensku stále zväčša platí presvedčenie, že k zubárovi sa chodí, až keď zub bolí, čo je spravidla veľmi neskoro a v tomto stave sa bolesti každý rád zbaví i za cenu straty zuba. Trhanie zuba je tou poslednou, extrémnou možnosťou liečby.

Text a foto Eva Lauková

Pretláčači zbierali medaily

Peter Chladný získal zlato pravou rukou.

Celoslovenská seniorská súťaž v pretlačaní sa v apríli konala v Komárne a jej dejiskom bol Dom Matice slovenskej. Úspešne si na nej počínali pretláčači zo Senca - Lucia Debnárová zvíťazila v kategórii žien nad 60 kg pravou i ľavou rukou, bola najúspešnejšou Senčankou.

Zlatú medailu vybojoval aj Peter Chladný v kategórii do 85 kg pravou rukou. V celkovom hodnotení klubov skončil AWK Senec na druhom mieste. Na juniorských šampionátoch, ktorý sa v máji konal v Ivanke pri Dunaji, skončil AWK Senec rovnako na druhom mieste. Medzi jednotlivcami

Lucia Debnárová nenašla premožiteľku.

boli úspešní chlapci, keď Peter Hervay získal v kategórii do 70 kg prvenstvo ľavou i pravou rukou. Ďalšie medailové umiestnenia vybojoval Juraj Jasceg (2. v kategórii do 55 kg pravou rukou a 3. v kategórii do 60 kg ľavou rukou), Peter Skaličan (3. v kategórii 80+ kg pravou

rukou). Podľa zisku medailí skončili junióri Senca tretí. V Ivanke sa konalo aj finále zmiešaných družstiev (muži + ženy). Žiaľ - Senec, desaťnásobný klubový majster Slovenska v nekompletnom zložení skončil na nepopulárnom štvrtom mieste.

(mič)

Dvanásť (aj zmiešaných) družstiev sa zúčastnilo na turnaji najmladších hádzanárov - prípraviek v Senči. Domáci postavili dve družstvá, získali tretie a dvanásť miesto. S treťou priečkou boli všetci spokojní, veď malé nádeje sa zlepšujú z turnaja na turnaj. (el)

Trénerka je hrdá na svoje dievčatá

Hádzanárečky postúpili na majstrovstvá Slovenska

Mladým hádzanárkam Piccardu Senec sa v rámci bratislavského kraja darilo. Staršie žiačky získali pekné 3. miesto a mladšie postúpili z prvého miesta na majstrovstvá Slovenska!

Ako uviedla ich trénerka Lenka Sabová, „tvrdlo pracovali na tom, aby sa stále zlepšovali. A – konečne sme porazili ŠKP Bratislava! V minulých sezónach sme prehrávali aj o 20 – 30 gólov. Dievčatá v dôležitom zápase o postup uhrali remízu napriek tomu, že hodinu predtým odohrali stretnutie aj za staršie žiačky. Bol to nezapomenuteľný zážitok, veď na ihrisku nechali dušu. Odmenou bol postup na majstrovstvá Slovenska. Som na dievčatá veľmi hrdá a teší ma, že môžem trénovať také nadané há-

dzanárky. Sú úžasné.“ Predstavujeme nádeje seneckej hádzanej. **Staršie žiačky:** Laura Csukaová (stredná spojka), Anita Zborková (pivot), Silvia Tarčíková (krídlo), Veronika Pomšárová, Viktória Matláková (obe brankárky). Dopĺňajú ich **mladšie žiačky:** Timea Tóthová, prezývaná Šašo (stredná spojka), Lea Poórová - Snoopy (pravá spojka), Ivana Tóthová - Puma (ľavá spojka), Nora Csukaová - Zajo, Kinga Vinczeová, Karín Mészárosová (všetky ľavé krídlo) Timea Horváthová - Smejo, Mirka Dinková - Mima, Oľga Bordáčsová (všetky pravé krídlo), Katka Gábrišová - Kača, Monika Hobothová, Ágnes Mináriková (všetky pivot), Denisa Bánoczká - Kiss, Iveta Dobiášová (obe brankárky).

(r)

Čo tam po fanúšikoch, vyhrali peniaze

Majitelia rozhodli: FC Senec odchádza s najvyššou futbalovou ligou zo Senca do Dunajskej Stredy

Fanúšikovia sú smutní, najvyššia liga sa už v Senci hrať nebude. Po fúzii FC Senec s DAC Dunajská Streda sa presúva na Žitný ostrov. Podľa posledných informácií sa fúzia už len písomne doťahuje.

Poslanci Mestského zastupiteľstva v Dunajskej Stredy (mesto bolo 100-percentným akcionárom FK DAC Dunajská Streda 1904) schválili na konci mája odpredaj 33 percent akcií spoločnosti FC Senec, a. s., za korunu. Fúzia FC Senec a DAC sa mohla začať.

Aké je to jednoduché: Stačí niekoľko podpisov, aby sa klub zo Žitného ostrova dostal do najvyššej súťaže, na čom by inak musel tvrdo a úspešne pracovať niekoľko rokov...

Keď noví investori (konzorcium zo Spojených arabských emirátov, podľa výpisu z obchodného registra je v predstavenstve Khashayar Mohseni - predseda, bydlisko vo Viedni a Barnabás Antal, bývalý prezident FK DAC 1904) kúpili vo februári tohto roku FC Senec, a. s., od jeho jediného vlastníka Jozefa Valoviča, do týždňa sa sľubovala tlačovka, na ktorej odznejú ďalšie informácie k etablovaniu sa nových vlastníkov v Senci. Nestalo sa tak a aj to už niečo predzna-

Takto sa na poslednom domácom zápase lúčili s FC Senec skalní fanúšikovia. Fúziu nazvali zradou a zradcov pomenovali.

Odchod do histórie

FC Senec vznikol v roku 2005. Do najvyššej futbalovej Corgoň ligy postúpil hneď na to, ako sa zachránil v 1. lige. V aktuálnom ročníku skončil na 10. mieste medzi dvanástimi mužstvami. V minulom ročníku hral finále Slovenského pohára.

Predchádzajúce úspechy: Víťaz Slovenského pohára 2001/2002, víťaz Slovenského super pohára 2001/2002, Účast v I. lige 1999/2000, predkolo Pohára UEFA 2002/2003.

Zmeny klubového názvu: 1990 – STK Senec, 1992 – FK Koba Senec, 1995 – FK VTJ Koba Senec, 2002 – FK Koba Senec, 2005 – FC Senec

menávalo. Hoci avizovali ostatní Slove-

nom zviditeľniť sa aj vo futbalovej Európe a investovať nemalé

peniaze. Pred aktuálnym ročníkom Corgoň ligy mnohí práve FC Senec pasovali do úlohy zostupujúceho outsidersa. Mužstvo napokon ligu udržalo, ale nie pre Senec.

Nad účinkovaním seneckých futbalistov fanúšikovia aj v uplynulom ročníku často krútili hlavami, kvalitní hráči odchádzali, nútení prichádzali. Napokon však prišli posily, medzi ktorými najviac žiaril Brazílčan Gaucho, mužstvo zabojovalo, ale už pre niekoho iného. Hráči sa majú stretnúť 16. júna v Dunajskej Stredy, zatiaľ majú pred sebou množstvo otázok.

„Je mi to ľúto“

Lubomír Guldan, Senčan, ktorý bol v mužstve pri postupe do Corgoň ligy. Začal bol aj kapitán. Vlani v júli odišiel do švajčiarskeho klubu FC Thun a neľutuje. „Škoda, že to takto dopadlo. Fanúšikovia si zvykli na najvyššiu ligu, no počas dvoch sezón väčšina dobrých hráčov odišla, ďalších predali. Z tohto mužstva, čo v Senci končí, som už poznal len štyroch. Viem, že nikto z toho nie je nadšený, v Dunajskej Stredy je aj iná mentalita fanúšikov, nachádza sa ďalej od Bratislavy. Je mi to ľúto.“

Eva Lauková

Valovič zavádza verejnosť

Šéftrener FC Senec a bývalý majiteľ Jozef Valovič lakonicky pred časom konštatoval, že mužstvo pôjde tam, kde bude mať lepšie podmienky, kde mu mesto bude vychádzať viac v ústrety.

Po rozhodnutí nových majiteľov FC Senec - fúziou s DAC Dunajská Streda preniesť Corgoň ligu na Žitný ostrov, sa v jeho vyhláseniach objavovali znevažujúce slová na adresu mesta Senec a primátora Karola Kvála. Pán Valovič opätovne šíri nepravdivé informácie, keď tvrdí, že klub nenašiel podporu u predstaviteľov mesta. Všetci na niekoho hnev fanúšikov treba zvaliť.

K. Kvál: „FC Senec je súkromná obchodná spoločnosť, v ktorej mesto nemá žiadne zastúpenie. Po nástupe nových majiteľov sa uskutočnila iba jedna zdvorilosť-

ná návšteva, ďalej už mesto nekontaktovali, nemali snahu o rokovania. Pre mňa bola táto fúzia rovnako prekvapením.“

FC Senec mal priestory v budove Národného tréningového centra v prenájme od mesta za korunu. Mesto každý rok dávalo na prevádzku budovy 700-tis. korún (pred dvoma rokmi o milión viac), posledné dva roky dalo po milión na údržbu (výmena kotla, oprava kúrenia, elektriny, rekonštrukcia strechy a čiastočne aj spíčov). Po dohode so SFZ mal klub bezplatne vyhradených 38 hodín týždenne na tréning na umelej trávě. Keď sa zrážajú všetky len nepeňažné náklady, mesto ročne vychádzalo klubu v ústrety sumou približne 5,5 milióna korún. Zdarma zabezpečovalo aj dozor mestskej polície

na zápasoch, rovnako vyčistenie štadióna po zápasoch.

Aj sústavné narážky zo strany pána Valoviča na nezáujem fanúšikov o futbal v Senci sú pri návštevách nad tisíc či dvetisíc divákov v porovnaní s väčšími slovenskými mestami neadekvátne. Pán Valovič by sa mal skôr zamyslieť nad marketingovými ťahmi, veď v Senci sa platilo na zápasy druhé najvyššie vstupné v Corgoň lige, mládež zľavy nemala.

„Senec je malé mesto, má necelých 17-tisíc obyvateľov, financie dáva aj do druhého futbalového klubu SFM Senec, hrajúceho druhú ligu, s ambíciami postúpiť vyššie. Finančne podporuje aj ďalšie športy,“ dodal K. Kvál. Mesto má zodpovednosť voči občanom, a nie obchodnej spo-

Jozef Valovič. Najvyššiu súťaž dostal do Senca s pomocou bojovných hráčov, po dohode s novými majiteľmi stačilo na jej zmiznutie pár podpisov

ločnosti, ktorá pri predajoch hráčov či „predaji“ klubu inkasuje nemalé peniaze. Nástupníckou organizáciou po FC Senec sa po predbežných rokoch má stať SFM Senec. (el)

Spoločenská kronika

Narodili sa

Bianka Pódová, Simone Westera-Lešniak, Viktor Adame, Eva Balátová, Branislav Blaščák, Lukáš Bočkay, Nikola Boguská, Katarína Tondrová, Timur Čizmazia.

Manželstvo uzatvorili

Milan Halás - Marcela Balážová, Roman Gabriš - Katarína Falusiová, Peter Šušla - Diana Siváková, Ernest Slovák - Denisa Múčková, Mgr. Samuel Mišák - Lenka Grošmidtová, Juraj Mojík - Ružena Škovierová, Juraj Olgyay - Annamária Vinczeová, Garry Craig Chalínor - Rozália Takácsová, Marek Rigo - Lucia Varogová

Blahoželáme jubilantom

Jednota dôchodcov MO v Senci

Mária Maceková (70), Judita Olmerová (70), Mária Kválová (75), Fridrich Maár (80)

Klub dôchodcov

Imrich Gábriš (75), Pavol Lancz (75), Mária Kválová (75), Rozália Neszméryová (65), Šarlota Vinczeová (65)

Slovenský zväz telesne postihnutých ZO č. 215 v Senci

Terézia Botlová (55), Ladislav Frišlovič (55)

Navždy nás opustili

Juraj Lehocký (1940), Etela Rigová (1941), Ján Tóth (1926), Helena Lakatošová (1927), Veronika Bombalová (1926), Helena Frčová (1920)

Kto v našich srdciach žije, neumiera. Dňa 18. júna si pripomíname 14. výročie úmrtia nášho drahého syna **Róberta Časného**. S láskou spomínajú rodičia, brat, babka a ostatná rodina.

Dňa 9. júna uplynulo 25 rokov od úmrtia **Jána Gulyáša**. S láskou naňho spomínajú sestry Eva, Alžbeta, Mária a bratia František a Štefan s rodinami.

Nezabúdame. Dňa 30. júna uplynie pätnásť rokov, čo nás navždy opustil Ján Janko a 16.

augusta si pripomenieme 10. výročie úmrtia Alžbety Jankovej. S láskou spomínajú dcéry Betka, Anka a syn Ján s rodinami. Kto ste ich poznali, venujte im s nami tichú spomienku.

Nedožitých 60 rokov **Rudolfa Podmanického** sme si pripomenuli 8. júna a 4. júna uplynulo dvanásť rokov od jeho úmrtia. S láskou spomínajú manželka, syn, dcéra a súrodenci s rodinami.

Kto v našich srdciach žije, neumiera. Dňa 1. júna by sa bol dožil 84 rokov náš drahý otecko, svokor, dedko a pradedko **Augustín Filo** a dňa 11. júna si pripomíname štvrté výročie úmrtia našej milovanej ma-

mičky, svokry, babičky a prababičky **Emílie Filovej**. S úctou a láskou na nich spomína celá rodina. Vy, ktorí ste ich poznali, venujte im tichú spomienku. Odpočívajte v pokoji.

Program na jún

AMFITEÁTER SENEC

Začiatok predstavení o 21. h

9., 10. pondelok – utorok HORTON

Tvorcovia doby ľadovej prichádzajú s úplne novou animovanou rozprávkou. USA, nevhodné do 12 rokov, 85 min., čes. dabing

Vstupné: 65 Sk

12., 13. štvrtok – piatok PRÍSLUBY Z VÝCHODU

Každý hriech zanechá svoju stopu... Thriller z prostredia ruskej mafie v Londýne. USA, nevhodné do 18 rokov.

Vstupné: 65 Sk

15. nedeľa NÁJKRAJŠIA HÁDANKA

Nová filmová rozprávka Zdeňka Trošku. Nevhodné do 12 rokov, 98 min.

Vstupné: 60 Sk

Začiatok filmových predstavení o 21.30 hod.

16., 17. pondelok – utorok IRON MAN

Hrdinovia sa nerodia, ale vyrábajú. Akčný fantasy film. USA, nevhodné do 15 rokov, 125 min.

Vstupné: 70 Sk

19. štvrtok MEDVÍDEK

Život je komédia. Skutočné príbehy skutoč-

ných ľudí s humorom ukazujú rôzne spôsoby riešenia manželských kotrmelcov. Hrajú: A. Geislerová, R. Luknár, I. Trojan, Z. Fialová, J. Menzel a ďalší. ČR, nevhodné do 12 rokov.

Vstupné: 55 Sk

20. piatok ASTERIX A OLYMPIJSKÉ HRÝ

Asterix a Obelix sú späť. A tentokrát vás čaká príbeh plný športového zápolenia. Európsky veľkofilm, pre ktorý bol postavený 280 metrový štadión, dva paláce a galská dedina. FR/Šp/Nem., nevhodné do 12 rokov, čes. dabing, 120 min.

Vstupné: 55 Sk

21., 22. sobota – nedeľa 21: OKO BERIE

Príbeh podľa skutočnej udalosti o skupine expertov, ktorí vytvorili program na obohranie kasín v Las Vegas. USA, nevhodné do 15 rokov, 123 min.

Vstupné: 65 Sk

23. pondelok 10 000 PRED KRISTOM - Keď sa začala história...

Veľkolepá odysea do mýtickej éry plnej bohov a prorokov. Éry, v ktorej vládli duchovia a po Zemi sa preháňali obrovské stáda mamutov. USA/Nový Zéland, nevhodné do 12 rokov, 109 min.

Vstupné: 65 Sk

24. utorok SPEED RACER

Vstúpte do sveta, kde rýchlosť znamená všetko! Z dielne tvorcov trilógie MATRIX. USA, nevhodné do 12 rokov, 135 min., čes. dabing.

Vstupné: 70 Sk

26. štvrtok HONBA ZA POKLADOM KNIHA TAJOMSTIEV

Pokračovanie úspešného thrilleru Honba za pokladom templárov od producenta Pirátov Karibiku. Hrajú: Nicolas Cage, Diane Kruger, Ed Harris a ďalší. USA, nevhodné do 12 rokov, 125 min.

Vstupné: 60 Sk

28., 29. sobota – nedeľa SISSI & YETI

...alebo všetko, čo ste chceli vedieť o cisárovnej Sissi, ale báli ste sa opýtať. Rodinná animovaná komédia. Nem., nevhodné do 12 rokov, 85 min., čes. dabing.

Vstupné: 65 Sk

30. júna a 1. júla pondelok – utorok MEJDAN V LAS VEGAS

Šťastie na dosah? Romantická komédia o dvoch mladých ľuďoch, ktorých osudy sa nečakane, ale o to intenzívnejšie stretnú v jednom z najhriešnejších miest sveta. Hrajú: Cameron Diaz, Ashton Kutcher. USA, nevhodné do 12 rokov, 100 min.

Vstupné: 70 Sk

Kultúrne podujatia:

18. júna

Akadémia ZŠ Tajovského

25. júna o 15. hod.

Rozlúčka s deviatkami - ZŠ Tajovského

25. júna o 17. hod.

HIP HOP SCATE SHOW - amfiteáter